

Szkoła Podstawowa nr 118 im. Bolesława Orlińskiego,
ul. Bulwar Ikara 19, Wrocław

Osoba kontaktowa: Elżbieta Dołęga
Czas prowadzonych badań: listopad 2013

Inwentaryzacja

Parking rowerowy	Tak
Rodzaj i ilość stojaków	U-kształtne 5 szt., wyrwikółka 4 szt.
Pojemność (ilość rowerów)	30
Lokalizacja	10-15m od głównego wejścia
Dojazd do parkingu	Bezproblemowy
Zadaszenie parkingu	Nie
Możliwość (dla każdego) przechowywania roweru w pomieszczeniu zamkniętym	Nie
Monitoring w szkole	Tak
Parking rowerowy monitorowany	Nie

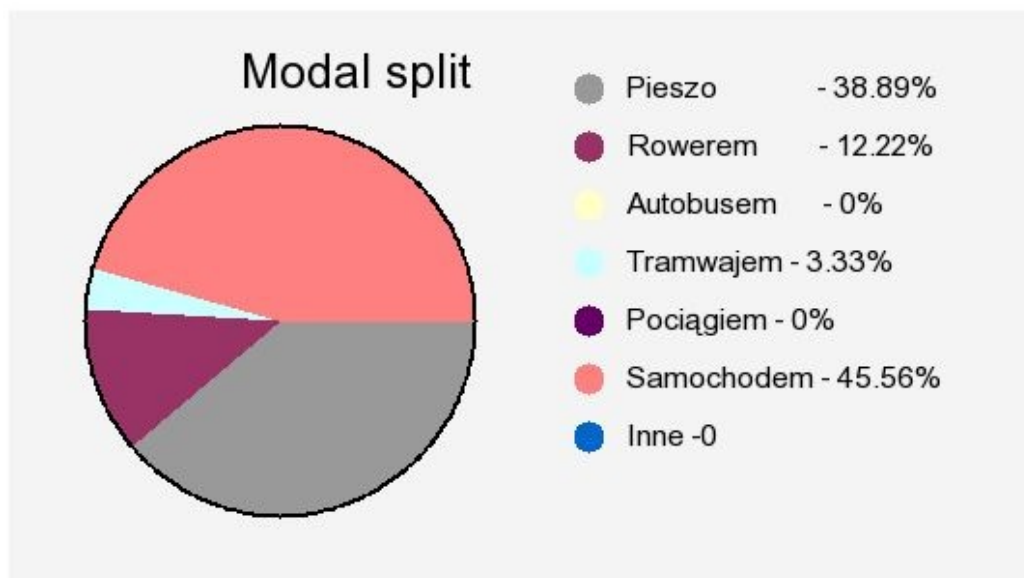

Fot. R. Lesisz

Modal split szkoły

5	Jak najczęściej podróżujesz do szkoły	Pieszko	35
		Rowerem	11
		Autobusem	0
		Tramwajem	3
		Pociągiem	0
		Samochodem	41
		Inne	0

Wyniki ankiet wskazują, iż ok. 12% uczniów porusza się rowerem do szkoły. Najwięcej, bo ponad 45% uczniów jest dowożonych autem. Na drugim miejscu plasuje się chodzenie na piechotę do szkoły.

Bariery i potencjał

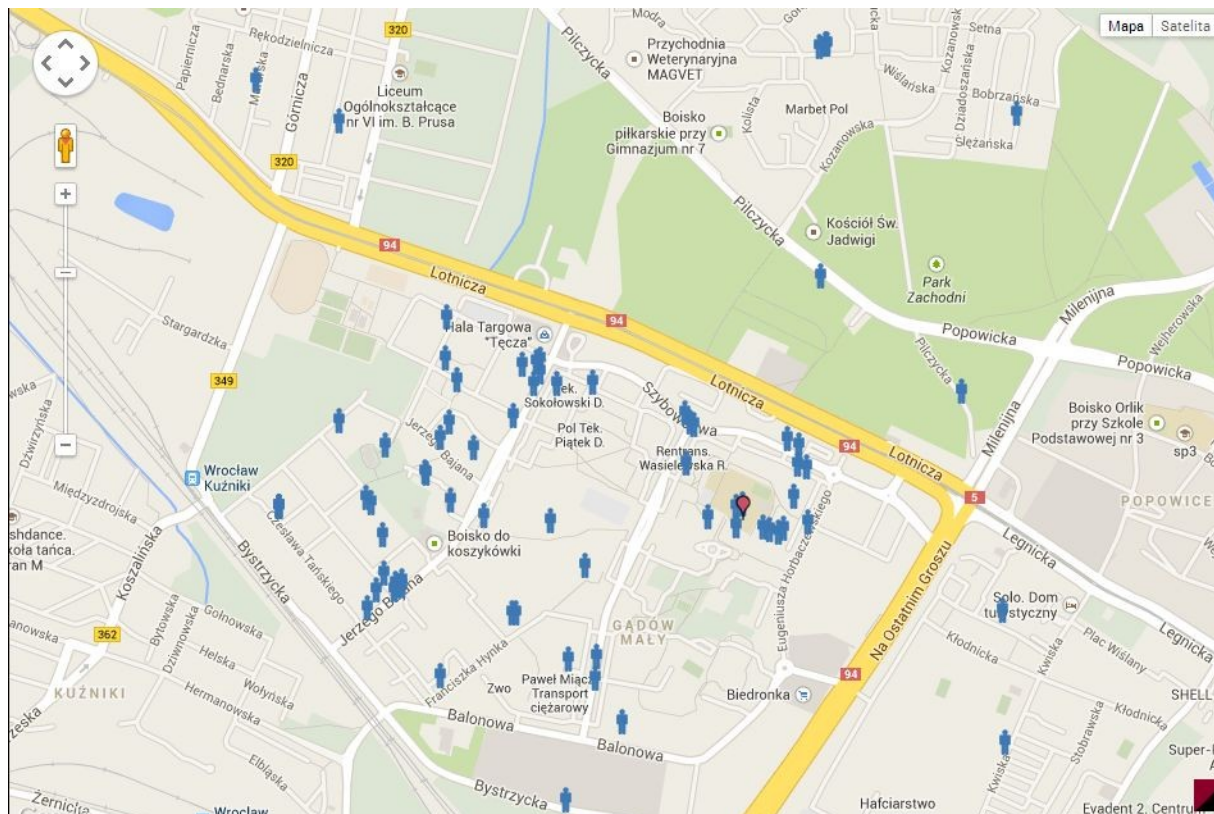
Główne przeszkody w poruszaniu się rowerem do szkoły:

Spośród głównych przeszkód w poruszaniu się rowerem do szkoły, najczęściej wskazywanym jest **brak tras rowerowych**, na drugim miejscu plasuje się **niebezpieczna droga**. Trzecie miejsce zajmuje **obawa o kradzież roweru**. Z ankiety wynika, iż największą barierą jest infrastruktura (a właściwie jej brak), przy jednoczesnym poczuciu braku bezpieczeństwa na jezdni (drodze).

Możliwe zachęty do korzystania z roweru w podróży do szkoły:

Spośród możliwych zachęt do poruszania się rowerem do szkoły, najczęściej wskazywanym są **wygodne trasy rowerowe**. Na drugim miejscu plasuje się **krótsza droga do szkoły**, a następnie, na miejscu trzecim **poprawa bezpieczeństwa** (może to oznaczać bezpieczeństwo na drodze i na parkingu).

Rozlokowanie źródeł i celu podróży

Zdecydowana większość ankietowanych uczniów mieszka na osiedlu **Kosmonautów**, w pobliżu szkoły. Stąd 38% przychodzących na piechotę do szkoły uczniów. Jednocześnie uderza ilość uczniów dowożonych autami - 45%. Część uczniów mieszka też na Gądowie, Pilczycach i Koznowie.

Osiedle Kosmonautów zajmuje spory obszar. Zabudowa to bloki wielopiętrowe. Pomiędzy skupiskami bloków znajdują się liczne przejścia i skróty, stąd możliwe jest przemieszczanie się wewnątrz osiedla z pominięciem głównych dróg kołowych. Gwarantuje to bezpieczeństwo (brak ruchu tranzytowego) i minimalizację nadkładania drogi, choć stan nawierzchni tych połączeń i oświetlenie pozostawia wiele do życzenia.

Ulice przecinające w poprzek osiedle: **Bajana**, **Drzewieckiego**, stanowią ostatecznie barierę. Ulice te nie posiadają żadnych udogodnień dla rowerów, przekraczanie ich w poprzek też może stanowić problem, głównie z uwagi na brak fizycznych ograniczeń prędkości pojazdów i nachylenia ulicy (co prowokuje do szybkiej jazdy). Pod jezdnią ul. Horbaczewskiego i Drzewieckiego istnieją **przepusty**, lecz są one przeznaczone dla ruchu pieszego.

Dojazd z **Gądowa** wiąże się z pokonywaniem kładki, lub przejazdami w poziomie przez ul. **Na Ostatnim Groszu**. Kładka jest możliwa do pokonania rowerem, choć rampa jest wąska. Dojazd ul. **Horbaczewskiego** wiąże się z koniecznością jazdy po jezdni - brak jest infrastruktury rowerowej. Jednocześnie panuje tu spory ruch z racji obecności centrów handlowych. Możliwy jest dojazd z kładki za kościołem, przepustem na drugą stronę ul. Horbaczewskiego, a następnie chodnikiem i drogą obsługującą do wlotu ul. Bulwar Ikara.

Dojazd wzdłuż **Lotniczej** (po drodze rowerowej) wymaga w pewnym momencie przekroczenia ul. **Szybowcowej**. Ulica ta jest dość ruchliwa (tranzyt) i nie posiada żadnej infrastruktury rowerowej.

Osoby mieszkające na **Pilczycach**, muszą zmierzyć się z jazdą **ul. Lotniczą**. Wzdłuż ul. Lotniczej po str. południowej jest droga dla rowerów, istnieją także przejazdy przez Lotniczą w rejonie Hutniczej / Górniczej. Niejaki problem może tu stanowić organizacja ruchu na Pilczycach (ulice jednokierunkowe), ale to jest zależne od konkretnego adresu.

Osoby mieszkające na **Kozanowie** muszą zmierzyć się z przekroczeniem **ul. Pilczyckiej** oraz **Lotniczej**, które jednakże posiadają przejazdy i drogi rowerowe. Dojazd z głębi Kozanowa do Pilczyckiej nie powinien nastęrczać trudności, lecz jest to również zależne od konkretnego adresu. Przejazd przez **Park Zachodni** może budzić obawy rodziców (**brak oświetlenia** po zmroku za wyjątkiem alejek wzdłuż Pilczyckiej), lecz poza tym nie nastęrcza trudności.

Teren wokół kwartału, gdzie znajduje się szkoła otoczony jest ulicami, które nie posiadają infrastruktury rowerowej: **Drzewieckiego, Szybowcowa, Horbaczewskiego**, i mogą stanowić bariery dla chcących jeździć rowerem do szkoły. Problemem jest też ruch na samym **Bulwarze Ikara** - ulica jest **jednokierunkowa**, zaś alternatywa dla jazdy w przeciwnym kierunku jest nieatrakcyjna.

Propozycje („Program naprawczy”)

Możliwość parkowania roweru

- Szkoła posiada 5 stojaków ukształtanych i 4 moduły wyrwikótek. Ich ilość jest wystarczająca. Ponieważ dobre stojaki zostały zamontowane całkiem niedawno, stąd konieczność weryfikacji w przyszłym sezonie.
- Stojaki są zlokalizowane blisko wejścia, na terenie nieodgrodzonym, konkurencyjnie względem parkingu dla aut.
- Dojazd do stojaków może być utrudniony przez zatrzymujące się przed szkołą auta oraz krawężnik.

Proponowane działania:

1. Obniżenie krawężników na dojeździe do parkingu oraz wygrozdzenia przed parkującymi na dojeździe autami.
2. Monitoring napełnienia stojaków.

Bezpieczeństwo parkowania roweru

Obawa o kradzież roweru - trzecie miejsce w rankingu barier, a także **poprawa bezpieczeństwa rowerów na parkingu** - czwarte wskazanie w rankingu zachęt, skłania do zastanowienia się nad możliwymi rozwiązaniami. Szkoła została niedawno wyposażona w dobre stojaki, choć stare (złe) są ciągle obecne. Parking jest widoczny z okien szkoły, ale znajduje się poza zasięgiem monitoringu szkolnego. Teren na którym stoją stojaki nie jest ogrodzony. Obawa o

kradzież roweru może się także wiązać z brakiem odpowiedniego przeszkolenia na temat należytego zabezpieczania rowerów. Zaobserwowano, iż najczęściej używanym zapięciem są linki, które nie stanowią ochrony przed kradzieżą roweru.

Proponowane działania:

1. Objęcie monitoringiem parkingu rowerowego.
2. Wywieszenie widocznych ostrzeżeń o monitoringu parkingu.
3. Przeprowadzenie szkoleń dla uczniów z zakresu bezpiecznego parkowania rowerów.
4. Przeprowadzenie akcji reklamującej zwiększenie bezpieczeństwa parkujących rowerów.
5. Przeprowadzenie badania / ankiet sprawdzających efektywność przeprowadzonych działań.

Dojazd rowerem

Spośród możliwych **zachęt** do poruszania się rowerem do szkoły, zdecydowanie najczęściej wskazywanym są **wygodne trasy rowerowe**, na drugim krótsza droga do szkoły, na trzecim miejscu występuje **poprawa bezpieczeństwa**. Natomiast wśród **zagrożeń** pierwsze miejsce zajmuje **brak tras rowerowych**, drugie zaś **niebezpieczna droga**.

To wyraźny sygnał, iż problem braku bezpiecznych tras rowerowych stanowi wielkie wyzwanie dla roweryzacji szkoły.

Analizując możliwości motywacji dojeżdżania do szkoły rowerem z pewnością warto wziąć **wspólny dojazd ze doświadczonym rowerzystą** (5 miejsce), a także **uwzględnienie jeżdżenia rowerem w ocenie zajęć WF** (6 miejsce).

Poziom szkoły

Proponowane działania w ramach szkoły:

1. Organizacja wspólnych dojazdów rowerem do szkoły: 1. **w wersji grupowej** – jeden rodzic / doświadczony rowerzysta prowadzi grupkę uczniów mieszkających blisko siebie, bądź po drodze do szkoły, ucząc ich właściwych zachowań na drodze, zwracając uwagę na niebezpieczne miejsca na trasie, instruując na temat zapinania rowerów, etc.; 2. **w wersji indywidualnej** – rodzic / osoba posiadająca odpowiednią wiedzę i doświadczenie odprowadza dziecko do szkoły na rowerze ucząc je jednocześnie właściwych zachowań na drodze, zwracając uwagę na niebezpieczne miejsca na trasie, instruując na temat zapinania rowerów, etc. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że po jakimś czasie uczeń będzie w stanie sam dojeżdżać do szkoły na rowerze, dając przykład swoim znajomym.
2. Uwzględnienie korzystania przez ucznia z roweru w dojeździe do szkoły przy wystawianiu oceny z WFu.
3. **Przedstawienie wyników ankiet na spotkaniu z rodzicami** – także w kontekście poczucia braku bezpieczeństwa. Należy przy tym także zwracać uwagę, iż jazda na rowerze ma istotne walory zdrowotne dla dziecka. Można bowiem łatwo zinterpretować brak poczucia bezpieczeństwa na jezdni na niekorzyść jazdy rowerem, i w efekcie doprowadzenie do wożenia

dziecka autem do szkoły – co tylko zwiększy natężenie ruchu i zmniejszy poczucie bezpieczeństwa pozostałych rowerzystów.

4. **Zebranie informacji od uczniów** na temat konkretnych miejsc, które uważają za **najbardziej niebezpieczne** na swojej drodze do szkoły, dodanie miejsc wymienionych w niniejszym opracowaniu, a następnie wysłanie tych informacji do:
 - do zarządcy drogi,
 - do rady osiedla,
 - do oficera rowerowego,
 - do radnych miejskich,
 - do wydziału edukacji,
 - organizacji rowerowych (np. Wrocławskiej Inicjatywy Rowerowej),z wnioskiem o zapewnienie bezpieczeństwa uczniom chcącym się poruszać / poruszającym się codziennie w tych miejscach na rowerach do szkoły.
5. Bardzo ważnym wydaje się także **zgłaszanie kwestii braku bezpieczeństwa oraz dojazdowych tras rowerowych na spotkaniach** z rodzicami / w gronie ciała pedagogicznego / na spotkaniach z politykami, etc. Podniesie to nie tylko świadomość społeczną problemów, ale także spowoduje wywieranie nacisków z różnych stron na odpowiedzialne organy.

Poziom miasta

Proponowane działania w ramach miasta:

1. Konieczna jest intensyfikacja procesu **wywierania nacisku** przez szkołę na odpowiedzialne jednostki celem tworzenia warunków na ulicach ułatwiających i poprawiających bezpieczeństwo jazdy rowerem. Dlatego też należałoby wystąpić z wnioskami:
 - do zarządcy drogi,
 - do rady osiedla,
 - do oficera rowerowego,
 - do radnych miejskich,
 - do wydziału edukacji,z prośbą o **wprowadzenie następujących udogodnień dla rowerzystów**:
 - wprowadzenie udogodnień dla rowerzystów / realnego uspokojenia ruchu na ul. Szybowcowej, Horbaczewskiego, Drzewieckiego i Bajana (zwłaszcza skrzyżowanie Szybowcowej i Bajana jest trudne do pokonania);
 - wprowadzenie elementów uspokojenia ruchu wraz z przejazdem rowerowym na skrzyżowaniu Szybowcowej i Drzewieckiego – jako uzupełnienie ciągu pieszo-rowerowego prowadzącego z Parku Zachodniego przez przejście przez Lotniczą.
 - wprowadzenie elementów uspokojenia ruchu na wysokości skrzyżowania Drzewieckiego i Bulwaru Ikara.
 - Oświetlenie alejek prowadzących przez Park Zachodni;
 - Umożliwienie jazdy rowerem w obu kierunkach na Bulwarze Ikara;

- Umożliwienie jazdy rowerem przepustem pod ul. Horbaczewskiego – stworzenie ciągu pieszo-rowerowego od kładki do wlotu w Bulwar Ikara.
2. Walka z nielegalnym parkowaniem aut w obrębie szkoły;

Promocja roweru

Proponowane działania:

1. Prowadzenie działań edukacyjnych pokazujących ruch rowerowy w pozytywnym świetle (należy unikać typowych pogadań-straszaków prowadzonych przez niekompetentne osoby, gdzie serwowany jest głównie przekaz negatywny, ukazujący jazdę na rowerze jako pasmo zagrożeń i pułapek). **Akcje afirmacyjne** mogą przybierać postać np. nagradzania uczniów jeżdżących na rowerach, wspólnych wyjazdów na wycieczki rowerowe, konkursów z nagrodami dla uczniów przyjeżdżających na rowerach do szkoły, etc.
2. **Namawianie rodziców** do zachęcania swoich dzieci do jazdy na rowerze, wspólnych dojazdów na rowerze do szkoły, np. na początek ustalenie jednego dnia w tygodniu, kiedy rodzic jedzie razem z dzieckiem / posyła dziecko na rowerze do szkoły (np. z innymi dziećmi, albo z innym doświadczonym rowerzystą).
3. **Stworzenie mapy z wyrysowanymi trasami dojazdowymi do szkoły**, z zaznaczeniem:
 - istniejących dróg dla rowerów, ciągów pieszo-rowerowych,
 - ulic o uspokojonym ruchu, stref zamieszkania,
 - miejsc szczególnie niebezpiecznych (zwłaszcza wskazanych przez uczniów),
 - możliwych alternatyw przejazdu, a następnie wywieszenie mapy w szkole/na sieci, rozreklamowanie jej wśród uczniów, rodziców, nauczycieli.